

حیوانات خانگی

آنچه که درباره عروس هلندی باید دانست

What to know about the Cockatiel

سامان حسین آبادی^۱، اشکان غلامی^{۲*}

^۱ دانشجویان کارشناسی گروه علوم دامی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، کرج، ایران، کرج، ایران

معرفی اجمالی

نام علمی: *Nymphicus hollandicus*

نام انگلیسی: Cockatiel

عروس‌های هلندی از خانواده طوطی‌های کاکل‌دار و کوچک‌ترین عضو این خانواده از نظر جثه می‌باشند. این پرندگان به عنوان حیوانات خانگی، محبوبیت زیادی در سطح جهانی دارند و تکثیر آن‌ها نیز به نسبت آسان می‌باشد. عروس هلندی پس از مرغ عشق محبوب‌ترین پرنده زینتی محسوب می‌شود. عروس‌های هلندی بومی منطقه‌ای دورافتاده در درون استرالیا هستند که مناطق مورد علاقه آن‌ها زمین‌هایی پوشیده شده با علف و بوته درختان کوتاه است.

محبوبیت عروس هلندی

به علاوه، عروس‌های هلندی در بسیاری از موارد نقش درمانی برای بهبود شرایط روحی و روانی سال‌خوردگان و جلوگیری از افسردگی دارند (شکل ۱). اندازه متناسب آن‌ها باعث شده تا این پرنده دوست داشتنی به راحتی قابلیت نشستن بر روی دست کودکان و بزرگسالان را داشته باشد.

حدود ۳۴ درصد از افرادی که در ایالات متحده پرنده نگهداری می‌کنند، این پرنده فوق‌العاده را به خاطر توانایی سوت زدن و شیرین‌کاری‌هایش برگزیده‌اند. در سال‌های اخیر، از این پرنده برای آموزش نگهداری از پرندگان در کلاس‌های درس استفاده می‌شود.

*نویسنده مسئول: ashkan.gholami2000@gmail.com

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۲/۲۶ تاریخ بازنگری: - تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۳/۰۶ تاریخ انتشار آنلاین: ۱۳۹۹/۰۳/۳۱

ویژگی ظاهری

این پرنده زیبا که به رنگ‌های مختلف دیده می‌شود، می‌تواند به راحتی خواسته صاحب خود را تأمین کند. رنگ پرنده هیچ گونه تأثیری در سلامتی و یا رفتارش ندارد. رنگ‌های اصلی پرنده شامل خاکستری، سفید، کرم، زرد و قهوه‌ای است. بر روی سر پرنده، کاکلی بلند و زیبا قرار دارد و بر روی گون‌های آن یک لکه سرخ رنگ دیده می‌شود (شکل ۲). پرنده دم درازی دارد که در انتها نوک تیز می‌باشد. از لحاظ اندازه، عروس هلندی جزو طوطی‌های کوچک به شمار می‌رود.

شکل ۲- کاکل زرد رنگ پرنده در موقع ترس یا هیجان راست می‌شود، درحالی‌که اگر کاکل کمی خوابیده باشد نشان‌دهنده آرامش خیال پرنده است.

زیستگاه و زندگی در طبیعت

عروس هلندی در طبیعت در دسته‌های ۲ تا ۱۲ تایی دیده می‌شود (شکل ۳). زیستگاه آن، چمنزارهای وسیع و دشت‌های پهناور است. آن‌ها برای تأمین آب مورد نیاز خود به باران‌های فصلی نیاز دارند و از جوانه‌ها و سایر گیاهان تغذیه می‌کنند. این پرنده در طبیعت، در اوایل صبح و اواخر بعد از ظهر بسیار فعال است و معمولاً در این زمان برای نوشیدن آب راهی برکه‌ها می‌شوند. در طول روز به دنبال

شکل ۱- نقش درمانی عروس هلندی.

برخلاف بستگان نزدیک آن‌ها (کاکادوهای تاج‌دار)، این نوع به نسبت دارای سر و صدای کمتری هستند و کمتر گاز می‌گیرند و در کل، مشکلات طوطی‌های بزرگ را ندارند. طول عمر آن‌ها نیز زیاد و حدود ۱۵ تا ۲۰ سال است و نگهداری و تکثیر آن‌ها نیز آسان می‌باشد. اگرچه از عروس هلندی توقع چندانی برای صحبت کردن وجود ندارد، اما برخی از آن‌ها می‌توانند واژه‌های ساده و برخی از صداها را تقلید کنند.

تاریخچه پرورش عروس هلندی

اطلاعات دقیقی از تاریخ اهلی شدن این پرنده در دست نیست. به نظر می‌رسد که این پرنده برای اولین بار توسط بومیان ساکن در قاره اقیانوسیه اهلی شده باشد. مهاجرین انگلیسی که به استرالیا رفتند، از اولین مللی بودند که به پرورش و نگهداری از آن همت گماشتند. این پرنده در طی سال‌های ۱۸۰۰-۱۸۰۵ میلادی به انگلستان انتقال داده شده است. احتمال داده می‌شود که این پرنده توسط افرادی که به استرالیا تبعید شده بودند در بازگشت به انگلستان آورده شده است و به تدریج پرورش و نگهداری از این پرنده در برخی از کشورهای اروپایی نظیر انگلستان، فرانسه و آلمان رایج گردیده است.

شکل ۴- جوجه‌های تازه متولد شده عروس هلندی

تعیین جنسیت

تعیین جنسیت عروس هلندی با توجه به توانایی‌های متفاوت نر و ماده برای تکثیر و آموزش بسیار حائز اهمیت است (شکل ۵).

راهکارها و روش‌های متفاوتی برای تعیین جنسیت عنوان شده است که در ذیل به صورت مختصر به بررسی آن‌ها پرداخته می‌شود:

۱. استفاده از تست DNA که دقیق‌ترین و مطمئن‌ترین روش است و با استفاده از قسمتی از پر پرنده امکان‌پذیر می‌باشد.
۲. توجه به حرکات پرنده که نیاز به دقت و تجربه بالایی دارد. پرنده‌های نر جسورتر می‌باشند و بیش‌تر آواز می‌خوانند. ماده‌ها آرام‌تر هستند و بیش‌تر صدای خس‌خس تولید می‌کنند.
۳. از روی شکل و رنگ ظاهری پرنده که البته این روش در تمامی نژادهای عروس هلندی ممکن نیست و دقت پایینی دارد (شکل ۶).

غذا می‌گردند و ظهر را در آشیانه‌های خود در تنه درختان می‌گذرانند.

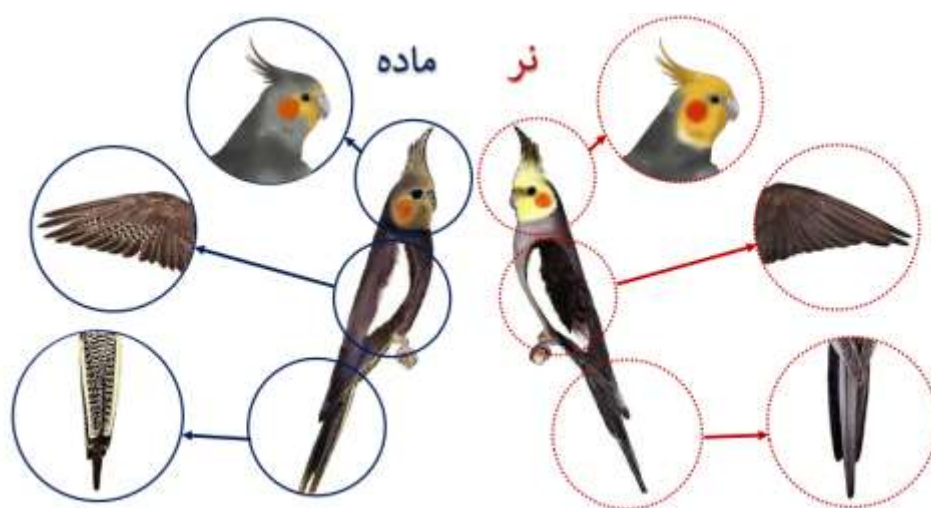
شکل ۳- زندگی گروهی عروس هلندی در طبیعت.

تولیدمثل

عروس‌های هلندی اغلب ۳ تا ۴ تخم می‌گذارند، ولی ممکن است یک یا دو عدد از تخم‌ها بدون نطفه باشد و یا خود جوجه پس از تولد به علت ضعف بمیرد. فاصله‌ی گذاشتن تخم‌ها چند روز است و بعد از گذاشتن آخرین تخم، ماده مدت زمان خاصی روی تخم‌ها می‌خوابد و رطوبت و گرمای لازم برای رشد جنین داخل تخم را فراهم می‌کند و جفت نر هم برای ماده دانه و غذا می‌برد. طول دوره طبیعی تبدیل تخم‌ها به جوجه بین ۱۸ تا ۲۲ روز است (شکل ۴). بعد از متولد شدن جوجه‌ها، نر و ماده با هم و به کمک هم جوجه‌ها را بزرگ می‌کنند.

شکل ۵- اهمیت و راهکارهای تعیین جنسیت.

شکل ۶- تفاوت‌های ظاهری عروس هلندی نر و ماده.

در شماره‌های بعدی نشریه دامستیک در رابطه با نژادها، نگهداری و تربیت این پرنده زیبا بیشتر صحبت خواهد شد.